

AAMULEHTI

su | asiat

18. syyskuuta 2011

HÄTÄ | Vauvatkin
vierailevat paperittomien
klinikalla. » 12

POLITIikka |
Tamperelainen luotsaa
kuntaudistusta. » 16

EHEYDY!

PUHEENAIHE | Suomen tunnetuin eheyttäjä, entinen homo Andy Chambers puhui seksuaalisuudesta torstai-iltana Jyväskylässä kymmenille nuorille. Yksi heistä oli tamperelainen homo Riku Karppinen, 24. » 6

Jyväskyläläinen Andy Chambers vetää kirkosta erillisessä Aslan ry:ssä seminaareja, joiden tavoitteena on parantaa rikkinäinen seksuaalisuus, kuten homoseksuaalisuus.

Hyvä tahto

SEKSUAALISUUS | Eheytyksen nousi viikon puheenaiheeksi, kun Nokia Mission erotettu johtaja Markku Koivisto kertoi aloittavansa eheytyksen homosuhteensa vuoksi. Riku Karppinen, 24-vuotias tamperelainen homo lähti Asioiden kanssa Jyväskylään eheytyksiltään. Illan pääpuhuja oli Andy Chambers, entinen homo.

Mua jännittää ihan kauheasti, **Riku Karppinen** kuiskaa. Hämärässä salissa palavat värivalot. Trendikäs nuoriso nytkyy musiikin tahdissa. Tunnelma on lämmin, melkein kupliva. Karppinen kuitenkin laittaa kädet puuskaan ja liimaa takamuksensa tuoliin.

Ilonpitoon on vähän hankala yhtyä, kun tietää, että päälepää pölkyltä. Jyväskylän Vapaaseurakunnan nuortenillassa kerrotaan kohta, kuinka Karppinen ja muut homoseksuaalit voivat päästä taipumuksestaan eroon.

Rummutus kiihtyy ja kepeys kääntyy hurmukseksi. Valkokankaalla pyörivä musiikkivideo syöksee englanninkielisiä laulunsanoja villissä tahdissa. Amazing race! Grace, grace, grace, grace!

Satapäisestä yleisöstä vain harva enää istuu. Sylit aukeavat kohti taivasta.

– Sä oot Jeesus sä oot tervetullu tänne tänään herra me oikeesti rakastetaan sua Jeesus herra valtaa mejän sydämet oikeesti herra kiitetään sua herra että muutat meitä Jeesus. Aamen, jes! illan isäntä papattaa ilman hengähdystaukoa ja kerää taputukset.

Tilaisuus on alkanut. Karppinen on pohjattoman surullinen.

24-vuotias lähihoitajaopiskelija on matkustanut *Asioiden* pyynnöstä Tampereelta Jyväskylään kohtaamaan Suomen johtavan ehyttäjän ja ex-homon **Andy Chambersin**. Chambers ei tiedä Karppisen visiitistä vielä mitään.

Karppinen on nukkunut edellisen yön huonosti. Kaverit Setassa ovat tohkeissaan. Ehyttäjiä kohtaan ei seksuaalivähemmistön suunnalta heru hirveästi sympatiaa.

– Kyllä sitä kohtaan osoitetaan ihan suoraa vihaa, Karppinen hymähtää.

Nuorella miehellä on kuitenkin erityisen vahva syy olla mukana – nimittäin usko Jumalaan. Kymmenen vuotta sitten hän kuuli ensimmäisen kerran jonkun aikuisen oikeasti puhuvan homoseksuaalisuudesta.

– Rippipappi kertoi, että homous oli syntiä. Hänen veljensä oli parantunut homoudesta ja eli avioliitossa naisen kanssa. Samassa yhteydessä pappi valisti, että masturbointikin on syntiä. Olin hämmästynyt. Miksei kukaan ollut kertonut aiemmin, Karppinen naurahtaa.

Lestadiolaisperheen kuopus putosi pian rippikoulun jälkeen syvään masennukseen. Tulevaisuudelta katosi pohja, koska pojasta tuntui, että hänessä oli virhe. Homoseksuaalisuus ei sopinut mitenkään vanhoillislestadiolaisen miehen tiukkaan muottiin. Muut pojat käänsivät hänelle selkensä ja yhteisö hylkäsi hänet.

– Kun on elänyt tiiviissä yhteisössä, ja joutunut aivopesun kohteeksi, on ihan älyttömän vaikea ajatella itse. Ymmärrän hyvin **Päivi Räsästä**, sillä olin kuin hän. Muistan lukeneeni äidille jotain *Raamatun* kohtaa ja ihmetelleeni ääneen, miten joku ei voi tajuta tätä samoin kuin me, Karppinen kertoo.

Vasta kun terapeutti kysyi itsetuhon partaalla keikkuvulta nuorelta, miksi homoseksuaalisuudelle pitäisi niin kovasti yrittää tehdä jotain, silmät aukesivat. Kun poika tuli kaapista ulos, äiti sanoi, että eihän sille mitään voi. Muukin perhe sulatti lopulta uutisen.

– Siirryin sivuun vanhoillislestadiolaisista. Tajusin, ettei sellaista Jumalaa voi olla, joka tuomitsee jonkun osan minusta. Eheytykseni on vaarallista ja tosi asiassa identiteettin rikkomista.

– Muistakaa, iloista antajaa Jumala rakastaa! Uhrilahja kuuluu uskovan elämään, **Markus Sundholm** muistuttaa mikrofoniin. Karismaattisiin herätysliikkeisiin kuuluva Vapaakirkko rahoittaa toimintansa jäsentensä varoilla.

Halleluja-huutojen alta esiin astuu viimein hymyilevä mies, illan odotettu pääesiintyjä.

– Olen perheterapeutti ja työnäni on saada ihmiset tuntemaan olonsa paremmaksi. Viimeisin asiakkaani sai juuri uuden työpaikan, jossa on kaksinkertainen palkka, **Andy Chambers** raputtelee.

Tänään 46-vuotias uskonmies lupaa kertoa aiheesta, josta kaikki pyytävät häntä nykyään puhumaan. Nimitäin seksistä. Parikymppinen yleisö tirskahtaa.

– Miehet rakentavat talon, naiset sisustavat sen. Ei tämä ole monimutkaista, Chambers hihityttää yleisöä taas.

Vain yhdessä nainen ja mies muodostavat koko kuvan Jumalan rakkaudesta. Kyse on ennen kaikkea hedelmällisyydestä. Ei Aatamalla ja Eevalla ollut lentokonetta, jolla lennättää jälkikasvua Intiaan. Heidän piti täyttää maailma sitkeästi lisääntymällä.

Hauskoilla esimerkeillä ryyditetty kertomus vie kohti todellista pihviä. Saman sukupuolen suhteet samoin kuin abortit ovat Chambersin mukaan uhkia hedelmällisyydelle.

– Jumala ei vihaa homoja, koska he ovat homoja, vaan siksi, että homoseksuaalisuus valehtelee, että ihminen voisi valita kohtalonsa.

Mies on kuva Kristuksesta, nainen seurakunnasta. Jumala ei ikinä luopuisi kirkosta. Tämä ei todellakaan ole monimutkaista, päinvastoin.

Jamaikalaistaustaisen ehyttäjän tarina on riipaiseva. 18-vuotias äiti hylkäsi Andyn vauvana lontoolaiseen lastenkotiin. Isästä tiedetään vain sen verran, että hän saattaa olla äidin veli. Poika tosin kuvitteli isänsä olevan sarakuvien supersankari Hulk tai Teräsmies.

Lastenkodissa ei ollut yhtään miestä, paitsi heiveröinen korkeanpaikankammoinen hoitaja, joka ei kelvannut esikuvaksi. Niinpä Chambers omaksui tyttömäisiä tapoja, keskustelun, lohduttamisen ja ompelemisen. Koulussa poikien leikit tuntuivat liian väkivaltaisilta, joten Chambers pysyi leidisurassa.

– Jouduin eristyksiin omasta sukupuolesta, ja teiniikäisenä huomasin kauhukseni, että olin kiinnostunut pojista.

Chambers seurusteli miesten kanssa vuosia, kunnes Jeesus kaappasi hänen sydämensä. Pari kuukautta uskoontulon jälkeen hän jätti miesystävänsä.

– Tunsin, että eteeni maahan tuli reikä. Tajusin, että ihmissuhde oli peittänyt tyhjyyttä.

Vapaakirkon salin reunalla pää painuu rukoukseen. Muut seuraavat tarinaa herkeämättä.

– Ymmärsin opetuksesta, että homosuhteet eivät ole sallittuja. Olin kuitenkin ollut seksuaalisesti aktiivinen, joten muutos oli vaikeaa. Aloitin kaksoiselämän, katsoin pornoa, masturboin ja kävin strippiklubeilla. Koska olin oppinut, miten ihmisten kanssa toimitaan, aloin tavoitella seurakunnassa johtopaikkoja.

Lopulta Chambers ymmärsi, että hänen naisvihansa johtui lastenkodissa koetusta ruumiillisesta kurituksesta.

– Ymmärsin, että minun oli pakko tunnustaa Jumalalle kaikki, myös muiden itselleni tekemät vääryydet. Toinen juttu oli se, että minun oli pakko mennä treffeille. Sen seurauksena vaimoni istuu täällä tänään!

Suomalainen **Sirkku** nostaa käden ja aplodit ja hurraushuudot täyttävät salin.

– Mahtavaa, että Andy on saanut vapautua homoseksuaalisuuden tuskasta ja tyhjyydestä! Markus Sundholm summaa ja taas taputetaan.

Takarivin jähmettynyt kuokkavieras Karppinen huokaa syvään.

– Tosi hyvä, että tällaisia tabuasioita pystytään käsittelemään, **Petri Huttunen** hymyilee narikassa.

19-vuotias **Miia Sihvonen** tunnustaa itkeneensä.

– Mullakin on rikkinäinen seksuaalisuus. Andyllä on kuitenkin niin ihanan rauhoitteleva ääni. Ihan kuin Jumala puhuisi, nuori äiti kiittää.

Hetkeä myöhemmin Vapaakirkon kellarin rukoushuoneessa hurmos on haihtunut. Riku Karppinen tiukkaa Andy Chambersilta, onko tämän kiinnostus miehiin oikeasti loppunut kokonaan.

Huoneessa on hiirenhiljaista.

– Ei. Viehätykseni muita miehiä kohtaan on vähentynyt, ja kiinnostus naisia kohtaan lisääntynyt, Chambers vastaa.

Miksi sitten piti antaa sellainen kuva, että homosta heteroksi muuttaminen on mahdollista?

– Jotkut saavat sen kuvan. Näkisin että homo ja hetero kuuluvat lineaariselle linjalle, jossa voi tapahtua liikettä. En tunne ketään, joka olisi sanonut juuri noilla sanoilla, että on muuttunut homosta heteroksi. Asiakkaani yleensä kertovat, että kiinnostus samaa sukupuolta kohtaan on

” **Kun on joutunut aivopesun kohteeksi, on ihan älyttömän vaikea ajatella itse. Ymmärrän hyvin Päivi Räsästä, sillä olin kuin hän.**

Riku Karppinen

"Muutos on mahdoton"

»Tämän kuvauksen perusteella jutussa esiteltyjen ihmisten toiminta on vastoin esimerkiksi Yhdysvaltain Psykologiyhdistys APA:n suosituksia. APA on maailman suurin psykologeja ja tieteellistä psykologista tutkimusta edustava yhdistys. Laajassa tutkimuskatsauksessa ei löydetty tukea sille, että seksuaalista suuntautumista voitaisiin muuttaa psykologisilla menetelmillä.

Siksi APA antoi vuonna 2009 ohjeen, jonka mukaan terveydenhoitohenkilökunnan ei pitäisi antaa ihmisten ymmärtää, että heidän seksuaalista suuntautumistaan voidaan muuttaa. Osallistujille ei myöskään voida taata, että tällaiset muuttamisyritykset olisivat psyykkisesti turvallisia, ja ainakin jotkut ovat kokeneet tällaiset yritykset vahingollisiksi.

Jo "vahingollisesta seksuaalisesta käyttäytymisestä" puhuminen homoseksuaalisuuden kohdalla on ristiriidassa tieteellisen psykologisen tutkimuksen kanssa. "Eheytymisestä" ja "korjaantumisesta" puhuminen on myös harhaanjohtavaa ja väärin,

jos kyse on yrityksestä muuttaa asiakkaan seksuaalista suuntautumista. Homoseksuaalisuus on normaalin, terveen seksuaalisuuden yksi muoto.

Jos haluaa tutkia seksuaalisuuttaan, arvojaan tai elämäntilannettaan, suosittelen hakeutumaan asianmukaisesti koulutettujen, tieteellisesti perusteltuja menetelmiä käyttävien psykoterapeuttien ja tukimuotojen pariin. Hoitojen tulisi aina olla sellaisia, joissa asiakkaita tuetaan ja arvostetaan ja joissa myös heidän seksuaalinen suuntautumisensa hyväksytään varauksetta. Jokaisen tulisi seksuaalisesta suuntautumisestaan riippumatta saada etsiä myös uskonnollisesti ja hengellisesti mielekästä elämäntapaa.

Psykologina en suosittele oman seksuaalisen suuntautumisen tai seksuaalisen identiteetin tutkimista sellaisen tahon johdolla, joka on jo etukäteen päättänyt asiakkaan puolesta, mikä prosessin lopputuloksena pitäisi olla.

JUSSI VALTONEN
psykologi, tutkija

– Eheyttäjien puhe on kovin yksinkertaistavaa. Seksuaalisuuden tukahduttamisen sijaan olisi helpompaa yrittää muuttaa ahdasta uskonkäsitystä, entinen vanhoillislestadiolainen Riku Karppinen miettii.

vähentynyt ja toisaalta kasvanut vastakkaista sukupuolta kohtaan, Chambers puntaroi.

Vastaukset hämmäntävät vain lisää. Karppinen haluaisi silti yrittää ymmärtää. Entä jos joukossa tänä iltana oli seksuaalisuutensa kanssa kamppaileva homo? Karppisesta on erittäin vaarallista, että tuo ihminen joutui kuulemaan moista.

– Jos itse olisin joutunut tuossa iässä kuulemaan samaa, en olisi ehkä enää elossa, Karppinen katsoo Andya silmiin.

Chambersin pariskunta on hetken hiljaa.

– Sanoisin, että monet ovat sanoneet samaa. Useimmat ihmiset, jotka olen tavannut, ovat yrittäneet itsemurhaa ennen kuin olen tavannut heitä. Eheytyysterapia on vähentänyt riskiä.

Mieleen nousee yksi tapaus, jossa nainen vietiin sairaalaan kesken ryhmätapaamisen. Lieventävänä asianhaarana Andy kertoo, että naisen historiasta paljastui aiempia itsemurhayrityksiä.

Ymmärtääkö eheyttäjäkaksikko vahingoittavansa ihmi-

” Useimmat ihmiset, jotka olen tavannut, ovat yrittäneet itsemurhaa ennen kuin olen tavannut heitä. Eheytyysterapia on vähentänyt riskiä.

siä? Vastaukseksi tulee taas erikoinen esimerkki. Lontolaisissa homopiireissä oli Andyn mukaan tavallista, että homot kuolivat tukehdutusleikkeihin.

– Ymmärrän toki, että kun ihmiset käsittelevät kipua, he ovat haavoittuvia.

Entä jos Riku Karppinen saisi lapsen?

Eheyttäjäparin mukaan homoparien lapset ovat ongelma. Homous johtuu toisen vanhemman rakkauden puutteesta. Jos homopari saisi vaikka tyttären, äidinrakkauden puute erotisoituisi teini-iässä.

– Tytöllä on riski päätyä lesboksi. Pojasta tulee seksiadikti, Andy Chambers selvittää.

Karppinen kertoo, että sateenkaariperheissä voi olla molempia sukupuolia ja että tutkimukset osoittavat, että lapsista kasvaa myös ihan tavallisia heteroita.

– No. Jos tunnet, että sinussa on joku vialla, kumpaa pitää muuttaa, itseä vai kirkkoa. Minä ajattelen niin, että sinussa tapahtuu muutos vain, jos otat Jeesuksen vastaan, Chambers sanoo.

Eikö Riku Karppisen usko sitten ole aitoa?

– En ota kantaa.

Vapaakirkon valot sammuvat. Sirkku Chambers haluaa Rikun hyvästiksi.

– Kyse ei ole pahasta tahdosta. Moni hyvää tarkoittava asia vain kääntyy itseään vastaan, Karppinen miettii kohta.

Karppinen käyttäisi eheyttämisestä termiä henkinen väkivalta. Ongelma on sama kaikissa herätysliikkeissä, ne nostavat itsensä muiden yläpuolelle.

– He eivät pidä meitä juuri minään. Vaikka kerroin heille olevani uskovainen, he todennäköisesti rukoilevat puolestani tänään.

Setan hengellisessä ryhmässä on mietitty, että ainoa vaihtoehto on vääntää Youtube-videoita omista tarinoista. Tarvitaan esimerkkejä, että homoudesta ja uskosta huolimatta voi olla eheä.

– Minun Jumalani on ennen kaikkea armollinen ja rakastava, Karppinen kertoo ja repeää sitten nauruun.

– Sen verran ehdin kuitenkin porukkaa silmäilemään, että homotutka värähti monen kohdalla. Ainakin pari ihan varmaa tapausta siellä oli.

VIISI VAIHETTA

»Homoseksuaalisuuden hillitseminen on eheytyškouluttajien Andy ja Sirkku Chambersin mukaan kivinen tie. Chambersit esittelevät prosessin tyypilliset vaiheet.

1 Kytevä vaihe: Ihmiset tulevat tietoisiksi vahingollisesta käytöksestään, mutta eivät muuta sitä. Rikkinäisyyttä voi homoseksuaalisuuden lisäksi osoittaa esimerkiksi seksiaddiktio, hyväksikäyttö, syrjähyppy ja pornoriippuvuus. Vaihe voi kestää kaksi vuotta.

2 Kriisivaihe: Elämässä sattuu esimerkiksi avioero tai onnettomuus. Usein jo sukupuolitaudin pelko saanut toimimaan. Monilla motivoitio on hengellinen herääminen. Lyhyen kriisivaiheen aikana ihminen päättää, haluaako todella muuttua.

30 kerran eheytyskurssilaiset allekirjoittavat vaihtolovelvollisuuden ja täyttävät kaavakkeen, jossa kysytään muun muassa itsetuhoisuudesta. Eheyttäjät haluavat luoda turvallisen ympäristön.

3 Käytännön terapia: 450 euron kurssi kokoontuu kerran viikossa viiden kuukauden ajan. Tapaamiset alkavat puolen tunnin laulutuokiolla eli ylistyksellä. Sitten on vuorossa opetus, josta puolet tulee Raamatusta, puolet on elämäkokemuksia. Kurssiosallistujat saavat sitten jakaa omia kokemuksia saarnan aihepiiristä.

Kahvitauon jälkeen ryhmä jaetaan erillisiin miesten ja naisten pienryhmiin, joissa jokainen saa 15-20 minuuttia aikaa kertoa ongelmistaan. Sitten rukoillaan synnejä anteeksi.

4 Suruvaihe: Kun puolustusmekanismit murenevät, ihmisen käsitys itsestä ja läheisistä muuttuu. Lapsuus ei ehkä ollutkaan niin aurinkoinen kuin mitä muisti väittää. Tulee painajaisia ja masennusta, kun oma minuus hetkeksi kuolee.

5 Korjaantumisvaihe: Suuret tunteet nousevat pintaan. Toiset huutavat, toiset itkevät. Naiset usein aiemmin kuin miehet. Moni rakentaa suhteita läheisiinsä uudestaan. Syntyy kirjeitä äidille, sisaruksille ja puolisoille.

Moni liittyy seurakunnan pienryhmiin. Jos kyse on esimerkiksi kymmenen vuoden hyväksikäytöstä, ohjaajat saattavat kannustaa osallistujia ottamaan yhteyttä seurakunnan sielunhoitoterapeutteihin. 30 kertaa on vasta alku.

Homoseksuaalisuudesta pääseminen kestää vähintään 3-5 vuotta, Chambersit väittävät

▼ Petri Huttusen, 22, mielestä homoudesta ei tarvitse erikseen luopua. Niin käy luonnostaan, kun tulee uskoon. Myös Brasiliasta Suomeen muuttanut Gaby Costa nautti Andy Chambersin esityksestä.

▲ Tilaisuuden juontanut Markus Sundholm kannusti nuoria seurakuntalaisia tunnustamaan syntinsä rohkeasti. - Ei tarvitse piiloutua komeroon syntien kanssa!

